

A vintage advertisement for 'ANGELIKA' featuring a woman in a yellow dress and hat. The woman is the central figure, wearing a large, wide-brimmed yellow hat with a blue feather. She has a serious expression and is looking slightly to the right. Her outfit consists of a yellow dress with a green and black striped bodice and a red shawl draped over her shoulders. Her hands are visible at the bottom, holding a yellow bag with a red ribbon. The background is dark and textured. The text 'Elisabeth Sanxay Holding' is in the top left, 'ANGELIKA' is in the center, and 'Splendidum družstvo' is at the bottom.

Elisabeth
Sanxay
Holding

ANGELIKA

Splendidum družstvo

ANGELIKA

ELISABETH SANXAY HOLDING

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

ANGELIKA

Copyright © Elisabeth Sanxay Holding, 1921

Cover © Alfred Cheney Johnston, 1919

Translation © Tereza Novotná, 2021

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2022

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-198-0 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-199-7 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-200-0 (PDF)

Podle amerického originálu *Angelica* by Elisabeth Sanxay Holding, přeložila Tereza Novotná.

Obsah

ČÁST PRVNÍ

KAPITOLA PRVNÍ

KAPITOLA DRUHÁ

KAPITOLA TŘETÍ

KAPITOLA ČTVRTÁ

KAPITOLA PÁTÁ

KAPITOLA ŠESTÁ

KAPITOLA SEDMÁ

KAPITOLA OSMÁ

KAPITOLA DEVÁTÁ

KAPITOLA DESÁTÁ

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

KAPITOLA DVANÁCTÁ

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

KAPITOLA PATNÁCTÁ

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

ČÁST DRUHÁ

KAPITOLA PRVNÍ

KAPITOLA DRUHÁ

KAPITOLA TŘETÍ

KAPITOLA ČTVRTÁ

KAPITOLA PÁTÁ

KAPITOLA ŠESTÁ

KAPITOLA SEDMÁ

KAPITOLA OSMÁ

KAPITOLA DEVÁTÁ

KAPITOLA DESÁTÁ

KAPITOLA JEDENÁCTÁ
KAPITOLA DVANÁCTÁ
KAPITOLA TŘINÁCTÁ
KAPITOLA ČTRNÁCTÁ
KAPITOLA PATNÁCTÁ
Životopis - Elisabeth Sanxay Holding

ČÁST PRVNÍ

KAPITOLA PRVNÍ

Paní Kennedyová vstala z kolen, vyždímala v ruce špinavý a kapající hadr a s povzdechem se ohlédla po schodech, které právě uklízela.

„Tohle bude muset stačit, do zítřka.“

Pak s kbelíkem v ruce sestoupila do sklepa a nohou otevřela dveře svého bytu – tři malých černých pokojíků se zamřížovanými okny, za kterými stály velké popelnice, pobíhaly kočky a kolem svištěli obchodníci s pytli a lahvemi. Na chodbě zablikalo slabé světlo z plynové lampy, aby jí posvítilo, když se potácela do kuchyně, aby tam s trhnutím odložila těžký kbelík, který jí přes nohy přelil záplavu špinavé vody.

„Ach, Bože!“ povzdechla si netrpělivě.

Zapálila plyn a rozhlédla se kolem sebe. Ve dřezu leželo nádobí od snídaně a po plechových krytech umyvadel se prohánělo množství švábů, kteří tam vyrušení hodovali na drobcích. To všechno ji hluboce znepokojovalo, protože byla dobrou hospodyňkou, ale věděla, že je bez viny. Nedalo se nic dělat.

Jako domovnice tohoto harlemského činžovního domu směla bydlet zadarmo výměnou za určité služby. Musela se starat o perfektní vzhled bytů. Musela drhnout schody, chodby, předsíň, umývat okna

v pěti patrech. Musela také zametat volné byty a ukazovat je každému, kdo se na ně přišel podívat.

Po tom, co to bylo hotovo, ji ještě čekala další práce. Po nocích nosila domů prádlo, které se mělo prát, dělala všechny ty špinavé a nepříjemné práce, které by ani ošuntělí nájemníci tohoto ošuntělého domu nevydrželi dělat sami pro sebe. Bylo mnoho dní, kdy opouštěla svůj ponurý příbytek brzy ráno a nemohla se do něj vrátit dřív než po setmění. Když se do něj takhle vracela domů unavená, nepořádek a zmatek v ní vyvolával pocit hrozného sklíčenosti.

Myšlenka na to ji pronásledovala celý den, kdy pracovala.

Bylo už pozdě, jak viděla na hodinách, ale cítila povinnost si odpočinout, alespoň na chvíli. Posadila se a zavřela oči. Nemohla si doopravdy odpočinout, dokud nepomine únava a ona nebude svěží; to nejlepší, co mohla očekávat, byl nějaký malý oddech od práce.

Byla to štíhlá drobná žena s neomezenou výdrží; dokázala vydržet všechno; ale její vráscitá tvář, vyhaslé oči svědčily o ceně jejího strašlivého a hrdinského boje. Bylo jí čtyřicet, ale vypadala na šedesát. Měla rozmazaný pohled, jako částečně vymazaná kresba. Vypadala doslova vyčerpaně, udřená, pohublá, nešťastná.

Hodiny odbily šestou a ona vyskočila.

„Ach, Bože!“ vzdychla znovu. „No, nejdřív si dám šálek čaje, pak zaběhnu na roh a vezmu si něco k Angeličině večeři.“

Čaj jí udělal dobře. Cítila se zahřátá a uklidněná, ale už se jí nechtělo pouštět do další práce. Pak si přes hlavu přehodila šátek a spěchala do větrné březnové ulice, do malého obchodu s potravinami na rohu.

Bylo to bolestné pokušení zdržet se tam, kde bylo teplo a jasné světlo, kde si mohla povídat s lidmi a kde jí byl ten mladý muž tak

sympatický. Byla jeho oblíbenou zákaznicí, přestože nakupovala tak málo, protože to byla zdvořilá drobná žena, která nedělala žádné potíže a vždycky věděla, co chce, než vešla do obchodu. A se svým obvyklým povzdechem popřála mladíkovi dobrou noc a spěchala zase domů.

Její oči se i osmá avenue s nevkusnými obchůdky přeplněnými velmi chudými nebo velmi nedbalými lidmi, kteří si na poslední chvíli kupovali večeri, zdála sváteční, vypadala lákavě. Moc nevycházela ven, neměla ani okno, kterým by viděla na ulici. Říkala si, že by bylo hezké projít se po večeri s Angelikou, podívat se do výloh, co nabízí prodavač za ovoce, prohlédnout si poutavou výstavu v obchodě a utratit pět či deset centů; ale byla si naprosto jistá, že Angelika se k ničemu takovému nedá přemluvit.

Vyžadovala něco lepšího!

Byl to podnět Angeličiných požadavků, který unavenou paní Kennedyovou hnál kupředu. Kdyby neměla věci pěkné, Angelika by je přerovnála a předělala, dokud by jí nevyhovovaly. Moc si nestěžovala, ale byla náročná! Jako muž, říkávala její matka. Nikdy se nespokojila s šálkem čaje a nějakou drobností, která zbyla z předchozího dne. Spousta rozmanitosti musí být, a taky čistý ubrus. Když přišla domů, byla v přípravách čilá a obratná, ale nebyla úplně připravená, když třikrát zazvonil zvonek, jen jako oznámení, protože dveře byly vždycky odemčené, a do kuchyně vešla její dcera Angelika – její jediné dítě.

Angelika nebyla svými vrstevníky považována za krásnou, protože její krása nebyla zřejmá. Lidé se na ni dívali, zírali na ni, zuřivě po ní toužili, dost často ji sledovali na ulici, a přesto by ji nikdo z těchto obdivovatelů neoznačil za krásnou. Bylo na ní "něco", to bylo

všechno – něco, čemu se nedalo odolat. Ona sama si to uvědomovala jen matně. Věděla dost dobře, že je svůdná, že má v sobě nějaké kouzlo, které muže okouzluje. Jakýmsi instinktem věděla, jak svého kouzla využít, ale nechápala to a nehodnotila to. Prohlížela si sama sebe s potěšeným zájmem. Bledý obličej s podivnými černými očima, srdíčkové rty, pohrdavě se kroutící; tajemná, rozkošná tesknost staré italské madony – vzrušující tesknost, podobná tesknosti ospalého pantera; a k této zvláštní a dojemné kráse se přidružila rozmáchlá drzost, řeč, gesta divoké kočky. Pak tu byla její chůze, přehnaná pružnost jejího štíhlého mladého těla, její oblíbený klobouk se širokou krepou, pohyb jejích sukní a naivní bezelstnost, která ve spojení s tou zvláštní tváří působila šokujícím, téměř rouhavým dojmem.

A právě v téhle bravurnosti, v téhle hazardní rozšafnosti, bylo její kouzlo. Jen její matka měla o ní nějakou nevýslovnou představu. Viděla ve svém dítěti něco vzácného a srdcervoucího, něco, co ji zbavovalo jakéhokoli nároku na autoritu.

„Unavená?“ zeptala se jí teď.

„Ne!“ řekla Angelika pohrdavě. „Slanina? To je pěkné. Doufám, že je pořádně křupavá, mami. Ne, nejsem unavená, jenom mám všeho tak trochu dost.“

Posadila se před stůl a čekala, bradu položenou na ruce, zachmuřená, zamračená, v náladě, kterou její matka dobře znala a které se bála. Položila talíře na stůl a zůstala stát, čekala, příliš nervózní, než aby jedla. Viděla, že Angelika má něco na srdci, a dokud se toho nezbaví, nebude klid.

„Pospěš si s jídlem, mami,“ řekla netrpělivě, „ať můžeme jít potom do kina.“

„Nemám na kino peníze, drahoušku.“

„Zaplatím ho já.“

Její matka se zarazila. Jak by mohla mít Angelika ve čtvrtek peněz nazbyt?

„Mám zapláceno,“ pochopila její překvapený výraz Angelika.

„Ty jsi propuštěná, Angie? Myslela jsem, že se ti daří dobře...“

„Nepropustili mě! Dala jsem výpověď.“

„Proč, proboha... ? Byla to dobrá práce, ne? Říkala jsi, že ano.“

V mladinké tváři se jí náhle rozzářil živý výraz znechucení.

„Panebože, mamičko! Mně se z toho udělalo tak špatně! Sedět u toho stroje, celý den a každý den. Ty holky – a ti chlapi! Tak se mi z toho všeho dělalo špatně, mami! Já nevím, napadlo mě. Zdá se mi, že bych se možná mohla mít líp někde jinde.“

„Myslím, že jsou všechny stejné – ty továrny. Nevím, k čemu ti bude dobré, když je budeš tak často střídat, Angeliko! Děvčata jsou všechna stejná, ledaže by ses možná dostala do některého z velkých obchodů, a tam neplatí zdaleka tolik.“

„K čemu by to bylo dobré? Ne, mami, já chci – něco jiného. Ach, mami, já chci ze života něco mít!“

Matka se na ni mlčky podívala. Dokonale jí rozuměla. Nebyla snad sama taková kdysi dávno, dávno – neklidná, hladová po životě, věčně hledající něco nového? Ne ovšem tímto cizím a prudkým způsobem. Nikdy nebyla schopná mluvit tak hrubě, tak prudce jako její dítě, ale i když neměly stejné rysy, gesta, intonaci, byly si podobné stejným nezdolným duchem.

„Já vím! Je to těžké – strašně těžké; ale je to jen horší, když s tím pořád bojuješ. Lidé jako my nemají šanci a musíme se s tím smířit.“

Nemůžeme dostat, co chceme. Ať už si vybereme jakoukoli práci, bude stejně těžká.“

Angelika s hlavou v dlaních se dívala přímo před sebe.

„Nechápu, proč bych se stejně neměla pokusit jít nahoru místo dolů.“

„Není třeba jít dolů,“ řekla matka, „ale bude pro tebe dost těžké zůstat na stejném místě. Musíš být – no, Angeliko, jak říkávala moje matka, že ji to učili na starém venkově – musíš být spokojená s tím, že zůstaneš na tom místě, kam tě Bůh postavil.“

„Bůh tedy udělal chybu. Postavil mě na špatné místo a já na něm nezůstanu. A vůbec, mami, copak tě to nikdy nenapadlo? My nezůstáváme – my jdeme pořád dolů. Ty nejsi tam, kde byla tvoje matka, a já nejsem tam, kde jsi bývala ty.“

„Máš víc rozumu než já a...“

„Nemluvím o mozku. Jsi lepší než já, líp mluvíš a máš hezčí způsoby. Jsi...“ Trochu zrudla. „Jsi víc jako dáma než já.“

Paní Kennedyová se také začervenala, ale nemohla to popřít. Před očima měla sestup své rodiny – jak klesla pod úroveň svých rodičů, stejně jako Angelika vyrostla hrubší a nevzdělanější než ona sama. Nepochopitelně se jí vybavila vzpomínka na jedno odpoledne, kdy drhla schody, stejně jako dnes, ale v domě svého dívčího věku; letní odpoledne, dávno, dávno tomu. Vzpomněla si, že si stěžovala, že je unavená, a matka ji vybídla, aby si šla lehnout nahoru. A pamatovala si – jak se natáhla na postel v úhledném, potemnělém pokoji a její statná, laskavá matka jí přinesla šálek čaje.

V myšlenkách se zastavila u své matky, střízlivé Skotky, která dožívala svůj život v úkrytu vlastního domu. Také pěkný domov; malý domek v Brooklynu, pohodlně zařízený, skromný, ale ne bez

důstojnosti. Ach, její matka, její úzkostlivý otec – pomocník obchodníka s potravinami – a ona sama, jak sedí u malého kulatého stolu pokrytého červenou kostkovanou látkou a do tváří jim svítí mdlé světlo lampy – viděla to bolestně, hořce dobře; a její otec se ptal, kdo je ten mladý chlapík, který s ní šel domů z kaple, a matka předstírala, že se mračí. Byli tak pyšní a spokojení s její krásou a bravurou, takovou naději pro ni měli!

Jen na okamžik jí strašně vadila role rodičů, kteří věčně radí. Chtěla mít na světě jediného člověka, který by se zabýval její únavou, jejím smutkem. Seděla docela klidně před svou malou večeří, ztracená ve svých myšlenkách. Pak ji nějaký nepatrný pohyb jejího dítěte přivedl zpět k životu a ona s malým povzdechem vzhlédla.

Ubohá Angelika! Ubohá, krásná, nešťastná, pracující v továrně! Copak by to její prarodiče nešokovalo? Nebyli by stejně šokováni Angelikou – její rozmáchlostí, jejím jazykem, jejím úhlem pohledu! Srdce jí roztálo soucitem s dítětem.

„Já se ti nedivím, Angeliko. Víím, jak je těžké s takovými lidmi vycházet, ale, drahoušku, co lepšího můžeš dělat? Jedna práce je stejně špatná jako druhá. Hlavně se snaž a důvěřuj Prozřetelnosti. Udělám, co bude v mých silách, abych ti tady doma udělala radost. Budeme mít své malé pohoštění. Vždycky jsme spolu byli šťastné, že? Je to náš životní úděl, že musíme tvrdě pracovat a dostáváme málo. Musíme se s tím smířit a být prostě šťastní, jak jen to jde.“

„Ne, taková nejsem. Ne, to mi nestačí!“

Nedokázala vyjádřit svou vzpouru, své touhy, ale matka jí velmi dobře rozuměla.

„Byla jsem stejná jako ty,“ řekla truchlivě, „neklidná – pořád jsem toužila po něčem novém – po čemkoli, jen, aby to byla změna. Chtěla

jsem – Bůh ví, co jsem chtěla!“

Nalila si další šálek čaje.

„Ještě se trochu najež. Jsi unavená a vyčerpaná jako já,“ dodala.

„Byla jsem jako ty, Angeliko; a vidíš, co to se mnou udělalo. Tehdy jsem byla pěkná holka. Nejedem mladík si mě chtěl vzít za ženu, ale já jsem žádného z nich nechtěla. Myslela jsem si, že nejsou dost dobří. Velmi ráda jsem četla knihy a měla jsem plnou hlavu nesmyslů.

Pak jsem potkala tvého otce. Byl to hezký muž, Angeliko. Nemůžeš si na něj vzpomenout, když byl zdravý. Byl to velký, pohledný muž, holič. Naši byli strašně proti němu a já se nedivím. Byl to Ital, o dvacet let starší než já, a jen obyčejný holič, a tak trochu socialista. Pořád mluvil o zabíjení bohatých lidí. Myslím, že by byl dost ochotný něco takového udělat vlastníma rukama, takhle se vždycky rozčiloval. Byl to podivín, Angeliko. A přesto, přes všechny ty řeči o zabíjení a hrozné věci, které říkal proti náboženství a církvím, to nebyl špatný člověk. Byl velkorysý. Podělil by se s přítelem o poslední penny. Často to dělal; sami jsme se museli obejít bez peněz, když byl některý z jeho drahých “soudruhů” v úzkých. Byl to také chytrý člověk. Veškerý volný čas trávil ve volné knihovně a četl si; ale to tě nikdy nikam neposune, Angeliko. Neměl talent vydělávat peníze a nikdy neuměl šetřit. Navíc neměl rád práci. Raději si četl nebo povídal. Myslím, že dokázal mluvit celou noc.

Matce to málem zlomilo srdce, když jsem odešla s Angelem. Otec řekl, že už se mnou nikdy nepromluví a že už nikdy nedovolí, aby se v domě vyslovilo moje jméno, protože jsem si vzala ateistu. Ale mně to bylo jedno. Něco na něm bylo...”

Chvíli mlčela a vzpomínala na svého jakoby cizího milence s jeho laskajícím hlasem, hrou na mandolínu, antiklerikálními vášněmi a na energickou, krásnou mladou dívku, která byla.

„Byla jsem strašně tvrdohlavá. Nechtěla jsem nikoho poslouchat. Chtěla jsem ho mít, a taky jsem ho měla. No, byla jsem za svou pošetilost a zlobu potrestána, to ti povím. Tak je to vždycky, když nechcete poslouchat své vlastní drahé rodiče a ty, kteří jsou moudřejší než ty. Moc jsem s tvým otcem nevycházela. Od samého dne, kdy jsme se vzali – nevíš, jaké to je, Angeliko. Pořád jsme dlužili peníze. Nechtěl mi předat, co vydělal, abych s tím hospodařila. Nikdy jsem nevěděla, jak na tom jsme. Najednou řekl: “Už žádné peníze nemám!” a byli jsme bez halíře. Museli jsme žít tak nuzně a chudě, že jsem přišla o zdraví. Jednou jsme byli vyhozeni z pokoje na ulici, s taškami a zavazadly, a všichni sousedé se na nás nevraživě dívali.

Když ses narodila, neměla jsem skoro ani deku, do které bych tě zabalila. Nikdy jsem neměla mašli se stuhou nebo něco, do čeho bych tě mohla hezky obléknout, jako ostatní miminka. A když tvůj otec onemocněl, nebylo pro něj ani čisté prostěradlo. “Odvezte ho do nemocnice,” řekl doktor. “Na takovém místě se o něj nemůžete starat. Jinak zemře.” Ale on chtěl umřít doma! Chudák! Ležel tam, tak rozpálený a zbědovaný, a ty v koši na prádlo vedle něj. Celý den a celou noc se trápil, takže si nemohl odpočinout a mít klid. Měli jsme jen jeden pokoj.

No a když onemocněl, tak samozřejmě jsme vůbec žádné peníze neměli. Jeho vzácní ‘soudruzi’ se k němu nikdy nepřiblížili, a už vůbec ne ti, co mu dlužili peníze; tak jsem začala chodit denně ven a nechala jsem jednu starou Italku, aby se o tebe a o něj starala. Každé

ráno, když jsem odcházela, jsem si byla jistá, že ani jeden z vás nebude naživu a v bezpečí, až se vrátím. Oba jste byli nemocní a neměli dobré jídlo ani pořádnou péči! A myslela jsem i na to, jestli jsem nezapomněla vypnout plyn. No, co ti budu povídat. Vracela jsem domů, utahaná jako pes, a nebylo si ani s kým promluvit: ty jsi byla malinké miminko plačící v košíku a tvůj ubohý otec sténal v posteli; všechno bylo špinavé ... hrůza. Neumíš si představit, jaké to bylo.

Neobviňuji tvého ubohého otce, Angeliko. Říkám ti to jen proto, abych ti ukázala, kde tě ty vznešené představy nakonec zavedou. V tomhle světě musíš být rozumná a ne se řídit svými sny.“

Neřídit se romantikou, to měla na mysli a Angelika tomu nerozuměla; vždyť nedělala právě to? Musí si uvědomit, že romantika zahyne v dlouhém utrpení, ať už vyhrála, nebo prohrála. Tak vášnivě chtěla svému dítěti všechno objasnit, vyprávět jí, jak viděla, že ti tvrdí, tupí, chamtiví dosáhli svého srdce, ale romantici, velkorysí, nikdy. Chtěla jí říct, jak odporná je smrt iluzí, jak nemilosrdný je svět. Jak její skvělý hrdina, černooký Angelo s jiskřivým úsměvem, upadl z nádhery – takříkajíc se smrskl na ubohého invalidu, podvedeného svými přáteli a zbaveného veškeré odvahy poznáním jejich zrady. Jak viděla, jak její mládí prochází bez povšimnutí, nedocenené, v tom boji o chléb; o samotě a strašlivém ponížení z chudoby.

“Byla to chyba,” pomyslela si. “Celé to byla velká chyba!”

„Já nevím,“ řekla Angelika. „Možná bys byla šťastnější s jiným mužem.“

„Určitě bych byla šťastnější, kdybych měla dost jídla. Kdybych poslechla rodiče, vzala bych si střízlivého, pracovitého...“

„Cože?!“ vykřikla Angelika s náhlou prudkostí, která matku vždycky vyděsila. „Vzala sis muže, kterého jsi chtěla, vid’? Nevydělával žádné peníze, takže jsi byla chudá. No a co z toho? A jakou máš na něho vzpomínku? Hroznou...“

A matka neměla to srdce říct jí pravdu – že v jejich vzpomínkách je vášnivý, okouzlující milenec. A že již dávno zapomněla na neoholeného ubožáka, který měsíce umíral na nějakou nemoc, již nerozuměli a kterou se jim zaneprázdněný lékař neobtěžoval vysvětlit.

„Doufám, že budeš rozumná, Angeliko,“ řekla.

Dost dobře viděla, že její vyprávění na dítě neudělalo žádný dojem. Angelika byla ještě tak mladá, že to, co se stalo jiným lidem, a to, co se stalo jí, nemělo v její mysli žádnou souvislost. Domnívala se, že všechny její zážitky i myšlenky jsou jedinečné. Matka jí mohla z tváře vyčíst, že teď nemyslí na matčinu minulost, ale na svou vlastní budoucnost.

„Doufám, že budeš rozumná,“ řekla znovu. „Zkus se naučit být spokojená se svým životním údělem. Tak začaly všechny moje potíže – být nespokojená. Zkus být spokojená.“

„Spokojená?“ řeklo pohrdavě její vzpurné dítě. „Poslouchej, mami!“
„Ano?“

„Přemýšlela jsem. Nevím, ale napadlo mě – možná na tom něco bude.“

Podala matce útržek vytržený z novin.

Hledá se veselá mladá dáma jako společnice pro nemocnou ženu; zkušenosti nejsou nutné. Přihlaste se ve čtvrtek ráno u paní Russellové, Buena Vista, Baycliff, Westchester.

„Ale drahoušku, copak to nechápeš?“ vykřikla matka vyděšeně. „Snad nechceš říct, že bys to zkusila?“

„Proč ne, mami?“ dožadovala se Angelika a zrudla.

„Ale, drahoušku, copak to nechápeš? Vždyť... oni... oni by nechtěli dívku, jako jsi ty.“

„Proč ne?“ zeptala se znovu, ještě zuřivěji.

Ale její matka to nechtěla říct. Stejně věděla, že Angelika jejímu zděšení dokonale rozumí.

„Škoda peněz na autobus. Všechny ty peníze – nemá vůbec smysl, abys tam jela. Po tomhle místě pasou desítky dívek, které se k tomu hodí víc a mají určitě doporučení.“

Chtěla své dítě ušetřit ponížení, které pro ni předvídala – dívka z továrny, drzá, nevzdělaná mladá dívka v nejlevnějších šatech, která se nabízí dámě jako společnice! Sama vychovaná zcela jinak, zvyklá bez snobismu a bez zášti uznávat, že na světě existují skupiny lidí lepších a horších, než je její druh, nemohla Angeličin postoj pochopit. Angelika záviděla, aniž by obdivovala. Ve skutečnosti pohrdala “bohatými lidmi” téměř stejně jako její otec, ale její životní ambicí bylo stát se jednou z nich.

„Riskuji, že si zaplatím jízdné. Stejně to zkusím. Víš, mami, třeba už mají těch hloupých holek – “dam” – plné zuby, zvláště když je nemocná. Psali ‘veselé’, víš.“

„Všechny dámy nejsou hloupé holky,“ řekla paní Kennedyová nespokojeně. „A já nevím, že bys byla tak veselá, Angeliko.“

„Mohla bych být, kdybych chtěla. Každopádně se o to pokusím. Prostě si vezmu peníze na jízdné. Zbytek ti dám, mamičko.“

Vytáhla ošuntělou malou peněženku, přepočítala peníze, část vrátila zpátky a zbytek položila na kraj stolu. Taková ubohá částka! Její

matku to zbolelo.

„Je to všechno tvoje. Vydělala sis na to. Dělej si, co chceš. Jestli opravdu chceš jít... Jsem si jistá ... doufám, že to místo dostaneš.“
Po chvíli dodala: „Určitě víš, Angie, že chci, abys měla to nejlepší – to nejlepší, co existuje. Myslím, že si to zasloužíš. Jenže, drahoušku, nechci, abys byla zklamaná; a nevím, jak bys tomu mohla zabránit. Chci, abys věděla, drahoušku, že jsem...“

Nedokázala přijít na správné slovo. Chvíli stála úzkostlivě zamračená a dívala se do země.

„Jsem vždycky na tvé straně,“ ukončila.

Angelika vyskočila od stolu a popadla matku do prudkého objetí.

„Mamma mia!“ zašeptala, jak ji to kdysi dávno naučil otec.

Její matka byla vzrušená a dojatá. S rozzářenýma očima pohlédla na její natěšenou tvář, která se nad ní skláněla.

„Jsi hodná holka, Angeliko. Doufám, že budeš mít štěstí!“

KAPITOLA DRUHÁ

I.

Navzdory naprosté sebejistotě byla Angelika následujícího rána velmi nervózní. U snídaně se zdržela jakéhokoliv komentáře na toto téma v atmosféře zoufalství a vzdoru. Viděla, že Angelika nemá v úmyslu si to rozmyslet, a také, že když se nad tím zamyslela, uvědomila si do jisté míry, jak je odvážná. Trochu ji to těšilo, ale víc děsilo.

Paní Kennedyová musela za jednoho z nájemníků vyprat denní prádlo a spěchala. Naklonila se nad stůl, aby na kus balicího papíru napsala obvyklý vzkaz, který měla připevnit na dveře:

DOMOVNICI NAJDETE V BYTĚ č. 12

Pak se narovнала a znepokojeně se podívala na své dítě.